

ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ГРАДУ КРАГУЈЕВЦУ

за

АПРИЛ 2025.

КРАГУЈЕВАЦ У АПРИЛУ

5

**АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ
ГРАДА КРАГУЈЕВЦА у АПРИЛУ 2025. године**

10

**ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ
за април 2025. године**

14

**Деропалинолошки извештај
за град Крагујевац - април 2025. год**

ЕКО ВЕСТИ

16
17
18
20
21
22
23
24
25
26
28

Акцијом озелењавања у Великом парку обележен Дан планете Земље

Реконструисана трим стаза у Шумарицама

Базар зелених идеја у ОШ "21. октобар"

Град Крагујевац потписао два уговора са Министарством заштите животне средине

Подршка локалним самоуправама да уклоне дивље депоније

Почела енергетска санација ОШ „Ђура Јакшић“

Крагујевац спреман за нову противградну сезону

Паметни градови - прозор у будућност

Повезивањем и сарадњом до зелене транзиције

Створени услови за санацију пепелишта у Енергетици

Природи помажи - учи о рециклажи

Извештај за

април

2025

Институт
за јавно здравље
Крагујевац

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА У АПРИЛУ 2025. ГОДИНЕ

СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА

У априлу 2025. године праћен је квалитет ваздуха, имисиона мерења на више локација у граду Крагујевцу.

СУМПОР ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности сумпор диоксида биле су испод законом дозвољених $\text{GVI } 125 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Максимална измерена вредност била је $6 \mu\text{g}/\text{m}^3$, измерена на мерном месту центар града "Штафета" 18.04.2025. године.

АЗОТ ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности азот диоксида биле су испод законом дозвољених $\text{GVI } 85 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Максимално измерена вредност била је $70 \mu\text{g}/\text{m}^3$, на мерном месту код школе "Станислав Сремчевић" 09.04.2025., док је граница толеранције $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

ИНДЕКС ЦРНОГ ДИМА

У току овог месеца, 24 часовне вредности индекса црног дима биле су изнад законом дозвољених $\text{GVI } 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ на више мерних места.

Максимално измерена вредност била је $62 \mu\text{g}/\text{m}^3$, на мерном месту центар града "Штафета" 28.04.2025. године.

Укупно је било 3 дана са вредностима изнад $\text{GVI } 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ на мерном месту "Штафета", а на мерном месту зона раскрсница "Мала вага" 1 дан

Резултати испитивања концентрација SO_2 , чађи, NO_2 (основне загађујуће материје) на подручју града Крагујевца у току АПРИЛА 2025. године

Локалне мерне станице за имисиона мерења (24 h мерења)	СРЕДЊА МЕСЕЧНА ВРЕДНОСТ			МАКСИМАЛНА ВРЕДНОСТ			БРОЈ ДАНА ИЗНАД ГВИ		
	SO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Чађ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	SO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Чађ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	SO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Чађ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Чистоћа	3	31	19	5	44	33			
Споменик Штафета	3	39	30	6	62	50		3	
О.Ш. „Мирко Јовановић“	<3	29	17	4	44	36			
Пивара	3	29	18	5	43	35			
О.Ш. "Станислав Сремчевић"	3	26	20	5	41	70			
* ГВИ (гранична вредност имисије)									
Г В И	за SO_2 за 24 часа						125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
	за SO_2 за годину дана						50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
	за чађ за 24 часа, одн. за годину дана						50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
	за NO_2 за 24 часа						85 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		

УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ

GVI за укупне таложне материје износи 450 mg/m²/дан.

Укупне таложне материје у априлу 2025. године мерене су на четири мерна места: "Аутобуска станица", "Бриони" као и "медицинска школа" и раскрсница "Мала вага". Укупне таложне материје нису прекорачиле максимално дозвољену вредност (450 mg/m²/дан). На мерном месту "аутобуска станица", измерена је највећа вредност у априлу 2025. године од 249,27 mg/m²/дан.

Резултати испитивања концентрација укупних таложних материја на подручју града Крагујевца у току АПРИЛА 2025. године

МЕРНО МЕСТО	УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ	Растворне материје	Нерастворне материје
Мерна јединица	mg/m ² /дан	g/m ² /дан	g/m ² /дан
1. Пивара - „Бриони“	155.48	72.98	82.49
2. Аутобуска станица	249.27	96.30	152.97
3. Медицинска школа	173.13	86.11	87.01
4. Мала Вага	186.46	79.62	106.84
МДК	за укупне таложне материје	450 mg / m ² / дан	

ТЕШКИ МЕТАЛИ

Концентрације тешких метала (олова, цинка, никла и кадмијума) из таложних материја мерене су на сва четири мерна места (Мала Вага и Медицинска школа, Бриони и аутобуска станица) и у априлу 2025. године су биле у оквиру очекиваних вредности.

Резултати испитивања концентрација тешких метала из седиментних материја на испитиваним локацијама за град Крагујевац у току АПРИЛА 2025. године

ЛОКАЦИЈА	ОЛОВО	КАДМИЈУМ	ЦИНК	НИКЛ
ГВИ	250 µg/m ² /дан	5 µg/m ² /дан	400 µg/m ² /дан	µg/m ² /дан
Бриони	1.14	0.09	9.98	0.57
Аутобуска станица	0.98	0.27	1.01	0.42
Медицинска школа	0.16	0.13	2.54	0.91
Мала Вага	1.64	0.14	2.86	0.45

СУСПЕНДОВАНЕ ЧЕСТИЦЕ величине pm10

Суспендоване честице величине PM10 мерене су на локацији О.Ш. "Мирко Јовановић", континуирано 24 часа, од 01.04. - 30.04.2025. године. Суспендоване честице PM10 у праћеном периоду нису прелазиле граничну вредност.

Највећа вредност за PM10 била је **38,9 µg/m³**, измерена 09.04.2025. године (гранична вредност ГВИ 50 µg/m³). Током **априла 2025.** године у праћеном периоду није било дана са измереним вредностима изнад граничне вредности.

Тешки метали у суспендованим честицама за АПРИЛ 2025. године

Мерно место	ОШ "Мирко Јовановић" (тешки метали у сусп. честицама PM 10)			
Параметар	Кадмијум	Олово	Никл	Арсен
Мер. Јед.	µg/m3	ng/m3	ng/m3	ng/m3
Метода испитивања	SRPS EN 14902:2005			
Број мерења	7	7	7	7
Средња месечна вредност	1.4	0.092	2.7	<0.9
Максимална месечна вредност	2.0	0.263	5.4	<0.9
Број дана изнад ГВИ				

ТЕШКИ МЕТАЛИ У PM 10

Концентрације тешких метала (кадмијума, олова, никла и арсена) у суспендованим честицама величине PM10 мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић" 01.04.2025., 09.04.2025., 21.04. и 30.04.2025. године.

Испитане вредности за олово нису прелазиле ГВ вредност, односно испитиване вредности кадмијума, никла и арсена биле су ниже него циљне вредности за поменуте метале у суспендованим честицама PM10 током мерних дана у **априлу 2025.** године.

Одређивање укупних суспендованих честица и честица PM10 за АПРИЛ 2025. године

ЛОКАЦИЈА Незваног јунака (О.Ш. Мирко Јовановић)	Средња месечна вредност	Максимална вредност	Број дана изнад ГВИ
PM10	23.1	38.9	

АЗОТ ДИОКСИД и ЧАЋ
– пореклом из саобраћаја

Имисија азот диоксида и чађи пореклом из саобраћаја за АПРИЛ 2025. године

	АЗОТДИОКСИД			ЧАЋ		
ГВИ	85 µg/m ³			50 µg/m ³		
ЛОКАЦИЈА	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ
Средња медицинска школа	32	55		31	39	
Мала вага	33	50		31	52	1

ЗАКЉУЧАК

У априлу 2025. године, на основу резултата имисионих мерења, може се закључити да квалитет ваздуха није био задовољавајући, са оптерећењем квалитета ваздуха индексом црног дима (чађи) на посматраним локацијама, пре свега као последица интензивног саобраћаја.

Овакав квалитет ваздуха је могао неповољно да утиче на осетљиве популације грађана (старији грађани, хронични кардио и пулмо болесници, реконвалесценти).

Мере за побољшање квалитета ваздуха могу бити: краткорочне и дугорочне.

КРАТКОРОЧНЕ МЕРЕ

Редовно прање и чишћење улица и тротоара у урбаном делу града, посебно део града око аутобуске станице и самом центру (влажно прање). Ограничење кретања тешких камиона и шлепера у центру града током саобраћајних шпицева.

ДУГОРОЧНЕ МЕРЕ

Смањивати број индивидуалних ложишта на чврста горива (дрво, угљ), рад енергана система централног даљинског грејања изменити; наставити увођење гасификације. Озелењавање јавних површина (стварањем мини паркова).

ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ

за АПРИЛ 2025. године

Мерење и елаборирање нивоа комуналне буке у АПРИЛУ 2025. године спроведено је у Крагујевцу дана 16.04. и 17.04.2025. године на задатим мерним местима, одређивањем меродавног нивоа буке за дан, вече и ноћ (два мерења у дневном термину, једно мерење у вечерњем и два мерења у ноћном термину).

Мерење буке у животној средини извршено је у складу са следећим прописима: Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 75/10), SRPS ISO 1996-2 Описивање, мерење и оцењивање буке у животној средини – одређивање нивоа буке у животној средини, Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 36/09, 88/10).

РЕЗУЛТАТИ			
МЕРНО МЕСТО		Опис локација	Опис потенцијалних извора буке
1.	Раскрсница код "Порте" – зона градског центра	Мерно место је травнате површине на простору летње баште угоститељског објекта "Порта". Апарат за мерење буке је окренут у правцу раскрснице улица краља Александра I Карађорђевића и Кнеза Милоша. Лево од апарата је простор летње баште, а потом поменути угоститељски објекат, десно је затрављен простор летње баште, а потом улица кнеза Милоша преко пута које се налазе објекти градске цркве. Преко пута поменуте раскрснице налазе се стамбене-пословне вишеспратнице са низом локала различите намене.	Бука до мерног места допире од саобраћаја, пролазника и музичког програма из угоститељског објекта "Порта".
2.	Зона поред прометних саобраћајница, раскрсница "Мала вага"	Мерно место је са јавне површине – платоа на простору трга Мала вага. Апарат за мерење буке је окренут у правцу центра раскрснице од које се налази на растојању од 25м, лево од апарата је улица "Кнеза Милоша", а потом стамбена вишеспратница, десно од апарата је трговачко-пословни објекат, а потом стамбена вишеспратница. Иза апарата је простор трга са пар ретких високих стабала, а потом улица "Гружанска" иза које су такође вишеспратнице, стамбено-попословног типа.	Доминантан извор буке на предметној локацији представља саобраћај са горе поменутих улица.
3.	Обданиште "Чуперак" – индустријска зона	Мерно место је паркинг простор испред обданишта "Чуперак". Апарат за мерење буке је окренут у правцу ул. "Драгослава Срејовића", на растојању од 30м од средине исте, иза које се налазе индустријски објекти фабрике "Чар", а потом у даљем низу поред улице и објекти других фирми које послују на предметној локацији. Лево од апарата је паркинг простор са аутомобилима, а потом пошумљен простор "Еко-парка Илина вода" са ниским и високим растињем. Десно од апарата је затрављен отворен простор, потом ретко ниско и високо растиње које се простира све до парцеле на коме се налазе индустријски објекти.	Бука до мерног места допире из индустријских објеката на предметној локацији и од саобраћаја који се одвија горе наведеном улицом.
4.	Насеље Аеродром – стамбена зона	Мерно место је са јавне површине - тротоара поред јавне чесме у насељу Аеродром. Околни простор чини затрављена површина са врло ретким високим растињем, а потом у окружењу стамбене вишеспратнице. Апарат за мерење буке је окренут у правцу једне од вишеспратница ка јужном делу насеља. Лево и десно од апарата су стамбене вишеспратнице, иза апарата су објекти и двориште дечјег обданишта "Полетарац".	Бука до мерног места допире од саобраћаја са улица које окружују насеље, од деце која се играју у дворишту обданишта и од пролазника.

5.	У болничкој зони, КЦ Крагујевац – на травњаку у правцу ул. Змај Јовина-споменик Михајлу Илићу.	Мерно место је са простора малог парка поред споменика др Михајлу Илићу. Апарат за мерење буке је окренут у правцу зграде у којој се налази економско-финансијска служба, иза апарата је објект централне болничке кухиње на којој је монтиран вентилатор који на предметној локацији представља извор са највишим нивоом буке, десно од апарата је објект у коме је смештено одељење за инфективне болести, лево је објект у коме су смештена одељења за правне послове и одељење за кожные болести.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са локалних улица из болничког круга, са улице Змај Јовине и од горе поменутог вентилатора на објекту кухиње.
6.	Зона одмора и рекреације, Велики парк	Мерно место је са простора Великог парка. Апарат за мерење буке је постављен 30m од улице Сестре Јањић и окренут у правцу исте иза које се налази зграда факултета инжењерских наука, лево од апарата на око 30m је угоститељски објект, десно и иза апарата је простор парка са високим растињем средње густине.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са улице Сестре Јањић, из поменутог угоститељског објекта и пролазника са предметне локације.

Методологија

Одређивање вредности дневног и ноћног нивоа комуналне буке вршено је према прописаној методологији.

Мерење нивоа буке вршено је прецизним импулсним мерачем нивоа звука NORSONIC тип NOR 118. За једно трећинску октавну анализу буке коришћен је филтер сет. Калибрација је извршена пре и после самог мерења.

Пре одређивања нивоа комуналне буке, одређивани су микроклиматски услови, који су од значаја за меродавност резултата: температура ваздуха, релативна влажност ваздуха, ваздушни притисак и брзина ветра добијени су од локалне хидрометеоролошке станице, која је у саставу Републичког хидрометеоролошког завода

Мерење буке у комуналној средини извршено је на висини од 1,2 m до 1,5 m од површине терена, на удаљености најмање 3,5 m од зидова објекта. Мерење буке којој су изложене зграде у насељима вршено је на 1 до 2m од фасаде.

Приликом мерења на отвореном простору одређена је и учесталост проласка лаких и тешких моторних возила.

АКУСТИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУКЕ

ВРЕМЕНСКА	ФРЕКВЕНЦИЈСКА
Непроменљива бука:	Широкопојасна бука:
Променљива бука:	Ускопојасна бука:
Испрекидана бука:	Са истакнутим тоном:
Импулсна бука:	Са нискофреквентним садржајем:
Током мерења, промена нивоа буке „споро“, је показала колебање веће од 5dBA, па је стога бука променљива.	Спектралном анализом је утврђено да је расподела звучне енергије у више суседних октава равномерна.

МЕРНО МЕСТО 1		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	64.7		65	65
	13.00 - 16.00	63.7		64	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	68.8		69	65
НОЋ	23.00 - 02.00	57.6		58	55
	03.00 - 06.00	59.7		60	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону дуж главних градских саобраћајница (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 55 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 2		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	68.9		69	65
	13.00 -16.00	71.3		71	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	65.7		66	65
НОЋ	23.00 - 02.00	55.6		56	55
	03.00 - 06.00	54.7		55	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефекта буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону градски центар (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ, (максимални дозвољени ниво 55 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 3		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	57.8		58	50
	13.00 -16.00	55.4		55	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	51.1		51	50
НОЋ	23.00 - 02.00	52.2		52	40
	03.00 - 06.00	51.1		51	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање буке, узнемиравања и штетни ефекта буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону чисто стамбено подручје (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 55 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 45 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 4		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	58.3		58	55
	13.00 -16.00	63.5		64	55
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	54.6		55	55
НОЋ	23.00 - 02.00	49.8		50	45
	03.00 - 06.00	43.9		44	45
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефекта буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону чисто стамбено подручје (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 55 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 45 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 5		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	56.9		57	50
	13.00 -16.00	52.6		53	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	52.0		52	50
НОЋ	23.00 - 02.00	47.7		48	40
	03.00 - 06.00	47.0		47	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефекта буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за болничке зоне и опоравилишта (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 40 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 6		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	54.4		54	50
	13.00 -16.00	54.3		54	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	55.6		56	50
НОЋ	23.00 - 02.00	44.8		45	40
	03.00 - 06.00	45.7		46	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону одмора и рекреације, велики паркови (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dB(A) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 40 dB(A)).				

ЗАКЉУЧАК

Мерно место бр. 1. "Порта" – "Порта" – посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

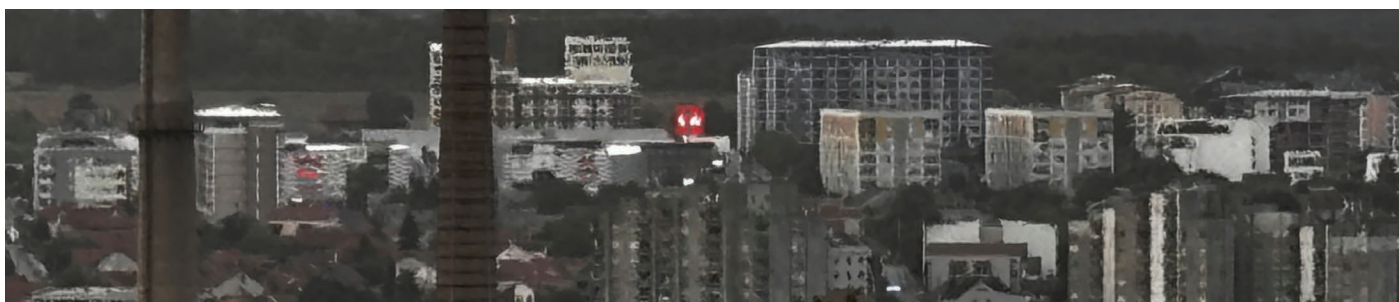
Мерно место бр. 2. Раскрсница "Мала вага" - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

Мерно место бр. 3. Индустијска зона, обданиште "Чуперак" - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 6 – Индустијска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда – (На граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи), дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB. Према намени и предметној локацији на којој се налази обданиште "Чуперак" зона у коју се може сврстати је зона бр.1 - Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр.4.–насеље "Аеродром"- посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 3 – Чисто стамбено подручје, дозвољена бука за дан 55 dB и за ноћ 45 dB.

Мерно место бр. 5. – Болничка зона-споменик др Михајлу Илићу, - Болничка зона-споменик др Михајлу Илићу – посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр. 6. – Велики парк - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Аеропалинолошки извештај за град Крагујевац - АПРИЛ 2025. год

У АПРИЛУ 2025. год. у ваздуху су била присутна следећа поленова зрна дрвећа: **чепрес** и **тује**, **брест**, **топола**, **јавора**, **врбе**, **јасена**, **дуда**, **брезе**, **граба**, **бора**, **ораха**, **храста**, **платана**, **траве** и **коприве**.

Чепрес и тује су били у ниским концентрацијама.

Брест је био у ниским концентрацијама.

Топола је била у ниским концентрацијама.

Јавор је био у ниским концентрацијама.

Врба је била у ниским концентрацијама.

Бреза је била у ниским концентрацијама.

Јасен је био у ниским концентрацијама.

Дуд је био у ниским, средњим а (23 и 25) 04.2025 год. у високим концентрацијама.

Бреза је била у ниским, средњим а (14,15,16,17,18,19,20 и 21) 04.2025 год. у високим концентрацијама.

Граб је био у ниским, средњим а (15,16,17,18 и 20) 04.2025. год. у високим концентрацијама.

Орах је био у ниским, средњим а (15,16,17 и 20) 04.2025 год. у високим концентрацијама.

Храст је био у ниским, средњим а (14,15,16,17,18,19 и 20) 04.2025 год. у високим концентрацијама.

Платан је био у ниским концентрацијама.

Трава је била у ниским концентрацијама.

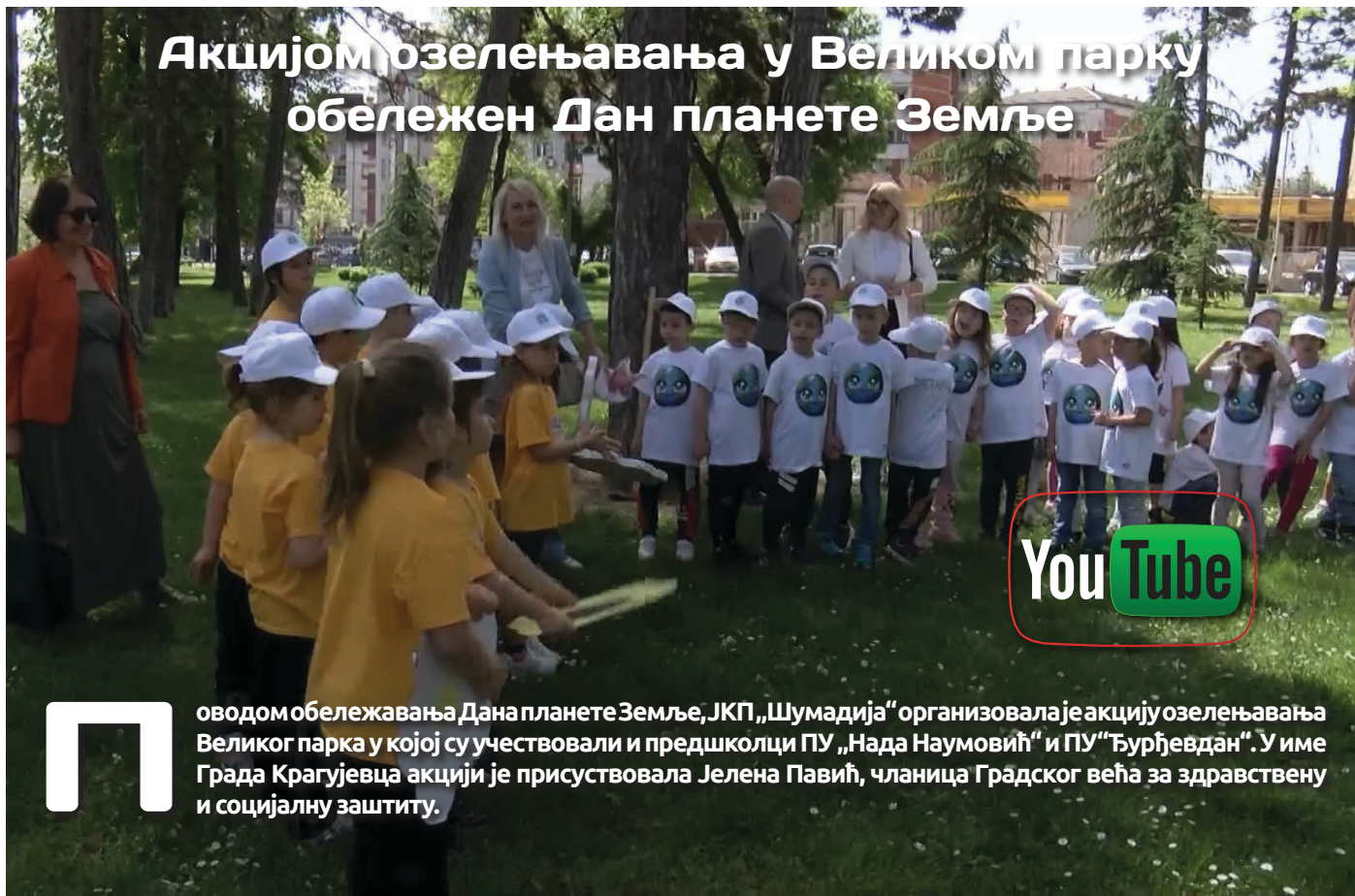
Коприва је била у ниским концентрацијама.

Јелена Ранковић
дипл. физичар

КГЕКОВЕСТИ
АПРИЛ
2025.

Акцијом озелењавања у Великом парку обележен Дан планете Земље

Поводом обележавања Дана планете Земље, ЈКП „Шумадија“ организовала је акцију озелењавања Великог парка у којој су учествовали и предшколци ПУ „Нада Наумовић“ и ПУ „Ђурђевдан“. У име Града Крагујевца акцији је присуствовала Јелена Павић, чланица Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

- Град Крагујевац и ове године обележава Дан планете Земље са циљем да скрене пажњу на важност очувања животне средине, као и биљних и животињских врста зато што сви заједно чине део једног екосистема. Ми такође чинимо део тог екосистема и морамо да водимо рачуна да га не изbacимо из равнотеже – поручила је Павић и додала да је важно нагласити да људи као појединци могу да учине мале кораке за своју заједницу, да рециклирају отпад, да користе папирне кесе уместо пластичних, саде дрвеће.

- Сви ти мали кораци којима учимо и нашу децу, као и то да гасе светла у кући, да током прања зуба искључе воду, воде ка решавању једног заједничког циља, а то је очување животне средине – казала је Павић.

- ЈКП „Шумадија“ као друштвено одговорно предузеће прикључило се обележавању Дана планете Земље на тај начин што смо са нашим партнерима и нашим најмлађим суграђанима из предшколских установа, посадити осам дрворедних садница у Великом

парку и тиме дали свој допринос оплемењивши зеленило у Великом парку – казao је Мирослав Петрашиновић, директор ЈКП „Шумадија“.

Овом приликом засађене су саднице јавора и црвенолисне шљиве.

Реконструисана трим стаза у Шумарицама

You Tube

Град Крагујевац је за комплетну реконструкцију трим стазе у Шумарицама издвојио око 8 милиона динара.

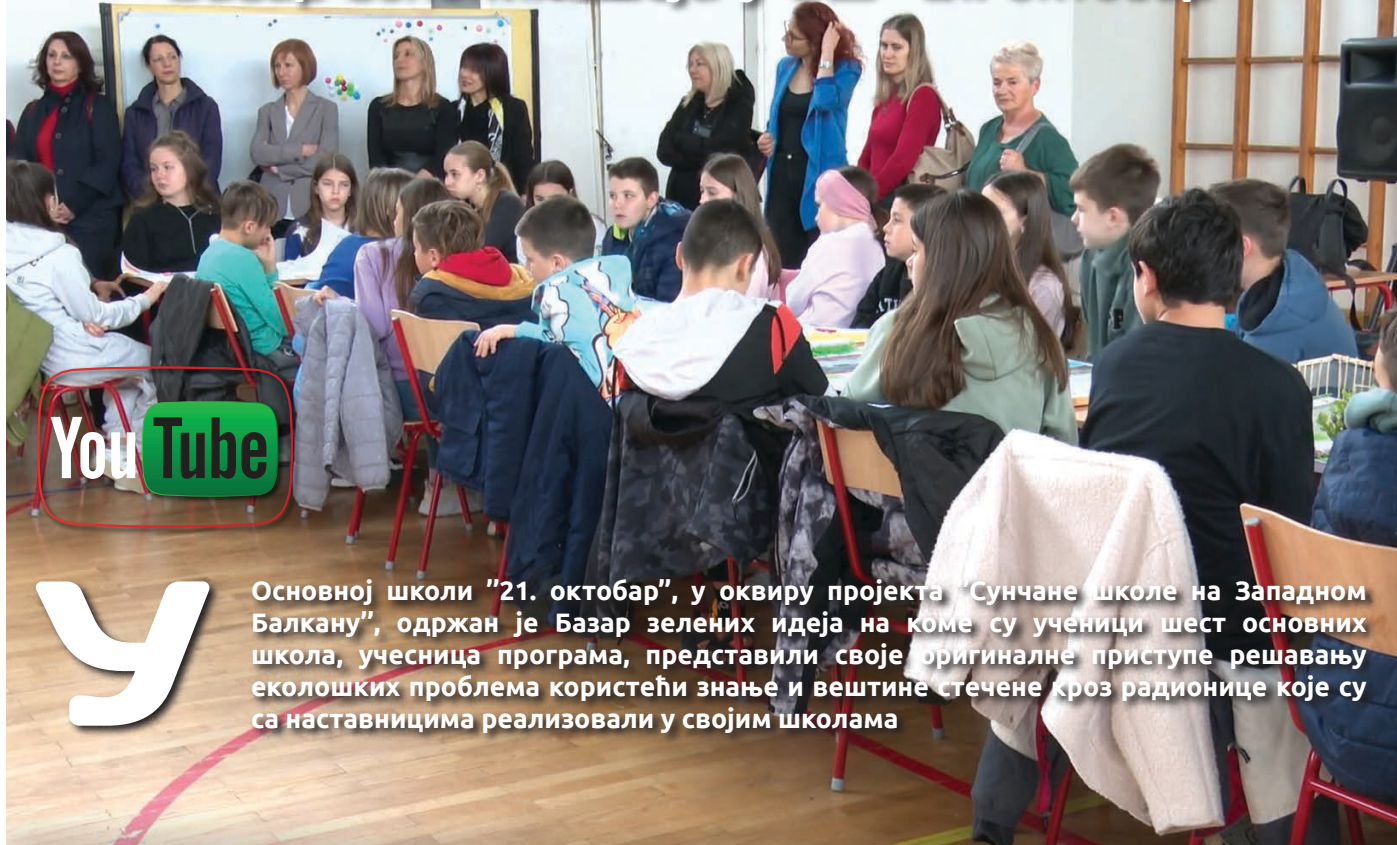
Према речима Предрага Стевовића, члана Градског већа за спорт и омладину, трим стаза кроз Шумарице која је направљена 2016. године била је начета зубом времена што је захтевало комплетну реконструкцију подлоге, тампонирање, одговарајућу дренажу и на крају постављање специјалне подлоге – малча.

Специјализована подлога на стази омогућава нам да штитимо колена приликом трчања, али и да је користимо у свим временским приликама, и када је киша и снег, да користимо све капацитете ове фантастичне трим стазе која је дугачка око 2,4 км и пролази кроз предивну природу Спомен парка Шумарице – казао је Стевовић и додао да је то значајно посебно професионалним спортистима и рекреативцима.

Радове на реконструкцији стазе обавило је ЈКП „Шумадија“.

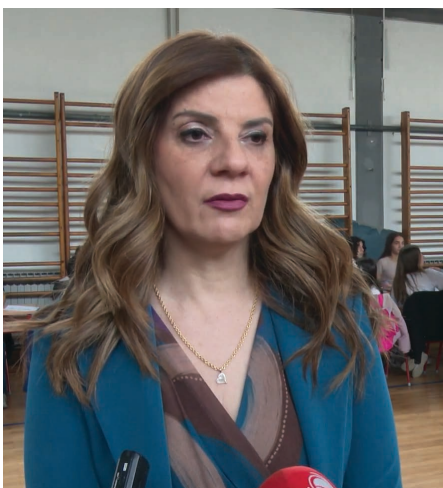

Базар зелених идеја у ОШ "21. октобар"

Основној школи "21. октобар", у оквиру пројекта "Сунчане школе на Западном Балкану", одржан је Базар зелених идеја на коме су ученици шест основних школа, учесница програма, представили своје оригиналне приступе решавању еколошких проблема користећи знање и вештине стечене кроз радионице које су са наставницима реализовали у својим школама

Реч је о школама "Милоје Симовић", "Доситеј Обрадовић", "Наталија Нана Недељковић", "Сретен Младеновић", "Свети Сава" и "21. Октобар" а на којима су у оквиру иницијативе постављени соларни панели.

- **Захваљујући пројекту "Сунчане школе на Западном Балкану" који реализује Фондација за отворено друштво – Западни Балкан а едукативну компоненту, у оквиру које се одржава Базар, спроводи Београдска отворена школа, Град Крагујевац је добио шест соларних електрана за основне школе, снаге од 6 до 50 kW. Циљ пројекта је да сви објекти стекну статус произвођача – потрошача електричне енергије, неки су то и постигли-** казала је

Ана Радојевић, енергетски менаџер Града, подсетивши да у Крагујевцу постоји 11 соларних електрана на јавним објектима и да њихова укупна снага око 200 kW. **Учешћем у пројекту град Крагујевац указује на своју опредељеност за коришћење обновљивих извора енергије и унапређење енергетске ефикасности-** поручила је Радојевић. У име града, учесницима базара, пожелела је успешно такмичење, добро дружење и нове идеје за будуће пројекте.

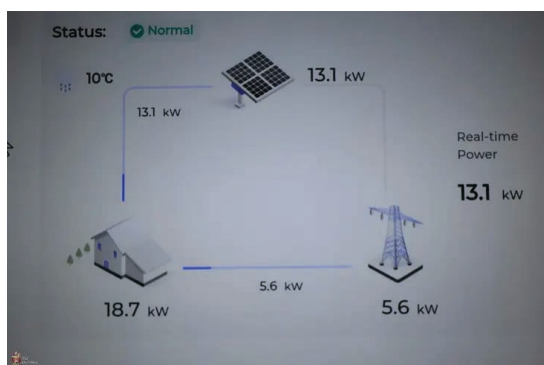
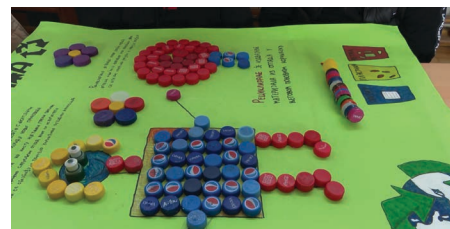
- Крагујевац се придружио породици градова "сунчаних школа" учешћем у регионалном програму који се спроводи у пет земаља а који обухвата 33 локалне самоуправе, 86 школа и вртића и око 50 хиљада ученика-казала је Александра Шањевић, програмски менаџер у Фондацији за отворено друштво Западни

Балкан и истакла да су досадашњи резултати око 200 хиљада евра уштеде за електричну енергију поред смањене емисије штетних гасова. **Наставићемо даље са развијањем програма, а пратећи законодавне могућности-** каже Шањевић, **у плану је да оснивамо енергетске заједнице којима ће руководити локалне самоуправе.**

- Кроз пројекат "Сунчане школе на Западном Балкану" читава школска заједница, која укључује ученике, наставнике, родитеље, учи да о будућности размишља на "зелени начин" јер она треба да буде енергетски ефикаснија. **Базар зелених идеја је наша заједничка прилика да знањем,**

креативношћу и ентузијазмом покренемо конкретне кораке ка чистијем, здравијем и лепшем граду. Свака велика промена почиње малом идејом- каже Немања Петровић из Београдске отворене школе, а највеће се и рађају кроз дружење, размену мишљења и рад.

Град Крагујевац потписао два уговора са Министарством заштите животне средине

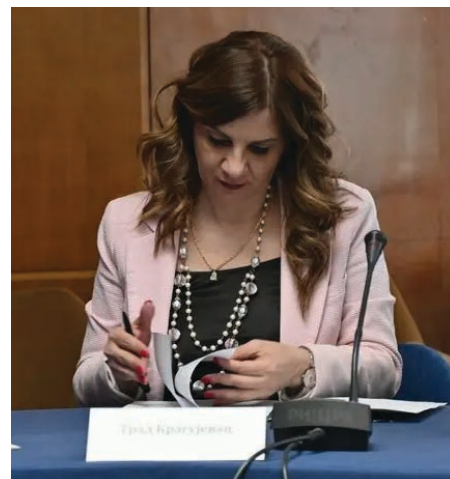

Град Крагујевац је са Министарством заштите животне средине Републике Србије потписао уговоре за реализацију два пројекта.

Реч је о Уговору о суфинансирању реализације пројекта смањења загађења ваздуха пореклом из индивидуалних извора у 2025. години на територији града Крагујевца, чија је укупна вредност 12 милиона динара. За реализацију овог пројекта из градског буџета биће издвојено четири милиона, док је министарство обезбедило осам милиона динара. Потписивање Уговора односи се на субвенције намењене домаћинствима и следећи корак је расписивање конкурса који се очекује за месец дана.

Други Уговор се односи на суфинансирање реализације пројекта набавке, замене, реконструкције и санације котларнице за грејање у 2025. години у ЈКП „Шумадија“ Крагујевца. Укупна средства за реализацију овог пројекта су 10.233.498 динара од чега је учешће града Крагујевца око два милиона, а министарство је обезбедило средства у износу од око осам милиона динара.

Уговоре је данас у Палати правде са министарком заштите животне средине Саром Павков у име града Крагујевца потписала Ана Радојевић, енергетски менаџер.

Подршка локалним самоуправама да уклоне дивље депоније

Министарство заштите животне средине расписало је јавни конкурс за суфинансирање пројеката превенције нелегалног одлагања отпада и уклањање у овој години, као вид подршке локалним самоуправама да уклоне дивље депоније на својој територији.

Све локалне самоуправе које су припремале пројекте, а међу којима је и Крагујевац, имају рок да поднесу захтев за суфинансирање закључно са 8. априлом.

У протекле четири године очишћено је више од 1.000 дивљих депонија широм Србије.

Министарство већ пету годину заредом расписује конкурс за чишћење дивљих депонија. Од 2021. до сада уложено је око 355 милиона динара, а за ову годину опредељено је још 120 милиона.

Истовремено, како би се сачувале једном очишћене локације и спречило неодговорно одлагање отпада, из године у годину Министарство заштите животне средине обезбеђује и видео надзор.

Поред средстава из ресорног министарства и град издваја новац за уклањање дивљих депонија на територији града. За одржавање јавних површина, где се евидентирају и дивље депоније, у градској каси ове године има око милиона динара.

Уз подршку Министарства животне средине, на пет локација где се стварају дивље депоније постављен је видео надзор, што је утицало на смањење броја дивљих депонија на територији града. Неодговорним суграђанима најлакше је да напуне приколицу и у току ноћних сати испразне је на јавној површини.

Надлежни апелују на грађане да то не чине и подсећају да кабасти или комунални отпад могу да одвезу на депонију у Јовановцу. Такође, могу да позову екипе ЈКП „Шумадија“ које ће доћи на њихову адресу да преузму комунални отпад или грађевински материјал, или бар да се информишу шта да раде са отпадом.

Почела енергетска санација ОШ „Ђура Јакшић“

Почетак радова на енергетској санацији објекта ОШ „Ђура Јакшић“ обишли су Дејан Ружић, заменик градоначелника и Душан Алексић, члан Градског већа за образовање.

Вредност радова је нешто мање од 90 милиона динара, од чега је трећина, односно 29 милиона динара обезбеђено уз подршку Министарства рударства и енергетике, на основу јавног позива, док ће из градског буџета бити издвојено око 58 милиона динара.

- **Радови подразумевају комплетну замену столарије. Постојећа столарија ће бити замењена алуминијумском столаријом што је много боља опција него PVC. Планирана је замена комплетне расвете у школи, санација унутрашњих зидова, подова, замењена или ремонтована грејна тела** – казао је Ружић и додао да ће комплетна санација потпуно променити изглед школе.

- **Ово је у последњих пет година, шеста школа у којој радимо потпуну енергетску санацију** – казао је Душан Алексић, члан Градског већа за образовање истакавши да ниједна школа није била на почетку радова у овако лошем стању у којем је „Ђура Јакшић“. **Између осталог, и због тога ова школа сваке године има све мање и мање ђака и било је крајње време да се приступи оваквим радовима како би се школа спасила. Школа покрива велики део насеља са ове стране Лепенице и ка њој гравитира велики број ученика** – нагласио је Алексић и додао да без крупних радова на енергетској санацији који ће сада бити одрађени, друга ситнија улагања која могу да буду финансирана из градског буџета не би имала смисла.

- **Рок за завршетак радова је 90 дана, а ученици ће у нову школску годину ући у нову школу** – казао је Слободан Божић, директор школе. Директор се захвалио Граду Крагујевцу што је препознао значај улагања у ову школу која је последњих година почела да губи ђаке, тако да им је ово, како кажу, најлепши поклон за 90. рођендан. Осим новог лица, и рачуни за потрошњу електричне енергије у овом објекту, биће умањени за четвртину.

Крагујевац спреман за нову противградну сезону

Крагујевац је спреман за одбрану од града – закључак је Извештаја о извршеним припремама за предстојећу противградну сезону која почиње 15. априла и траје до 15. октобра који је усвојен на четвртој редовној седници Градског штаба за ванредне ситуације.

Завршено је сервисирање радарске опреме, реализована је обука за стрелце за 25 лансирних станица, а од претходне сезоне остале су 23 ракете.

Тренутно, проблем са ангажовањем стрелаца постоји у Грошници, Опорници, Десимировцу, Пајазитову и Чумићу иако је накнада ове године повећана и износи укупно 12 хиљада месечно.

Реактивирана је једна станица која прошле године није била у функцији. На свакој лансирној станици биће распоређено од осам до 12 ракета, а на локацијама које су најугроженије и више.

Усвојен је извештај о припремама за спровођење превентивних и оперативних мера заштите од поплава, клизишта и ерозија на територији града, а прихваћен је и извештај о Оперативном плану одбране од поплава на територији Крагујевца за ову годину. Било је речи и о водоснабдевању.

Током прошле године Ватрогасно спасилачка бригада је имала више од 900 интервенција, у просеку две и по по дану.

По структури, чак 60% су били пожари на отвореном простору, а 9 одсто чине саобраћајне интервенције.

Највише интервенција – преко 100 било је у августу, а евидентирано је и 29 лажних дојава. Две особе су током прошле године настрадале, 12 је повређено, а две су спасене.

Паметни градови - прозор у будућност

Мајнд парку у Крагујевцу одржана је конференција под називом "Енергетски ефикасни паметни градови – прозор у будућност" у организацији амбасаде Краљевине Данске у Србији.

YouTube

Догађај је организован у оквиру иницијативе "Нордијски зелени и паметни градови – изградња партнерства у државама Западног Балкана", коју од марта ове године реализују амбасаде нордијских држава Данске, Финске, Шведске и Норвешке у Србији, а у сарадњи са Нордијском пословном алијансом.

Иницијатива која је подржана од стране Нордијског савета министара, представиће јавности у Србији и Црној Гори изградњу и одржавање паметних, зелених градова као све битнију област посебно за државе у транзицији.

Конференција на тему енергетске ефикасности која је одржана у Крагујевцу, прва је у низу догађаја које ће амбасаде нордијских држава у Србији организовати до краја 2025. године.

Амбасадор Краљевине Данске у Србији Пемиле Деле Кардел, нагласила је да важност данашњег окупљања лежи у томе што је зелена транзиција изазов глобалних размера, а дељење нордијских искустава може допринети постизању амбициозних климатских циљева.

Крагујевац је полазна тачка овог пројекта, што то није случајно, јер из године у годину се све више истиче као лидер у иновацијама у индустрији и енергетској ефикасности.

Тема конференције била је енергетска ефикасност у паметним градовима са фокусом на даљинско грејање.

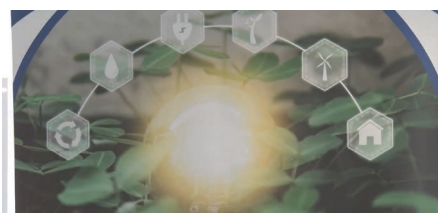
Министарство за рударство и енергетику је у прошлој години за унапређење енергетске ефикасности у објектима од јавног значаја издвојило 800 милиона динара, а биће санирано 40 објеката.

Амбасадор Краљевине Норвешке Кристин Мелсом најавила је следећу конференцију која ће се одржати у Нишу, под покровитељством амбасаде Норвешке, а главна тема конференције биће употреба аналитике података у урбаном развоју паметних градова.

На скупу “Синергија за обновљиву будућност” у Мајнд парку представљени су пројекти зелене транзиције односно преласка са фосилних горива на обновљиве изворе енергије.

Скуп је организовала Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља у сарадњи са регионалном развојном агенцијом Бачка, Регионалном агенцијом за развој источне Србије и Мајнд парком.

Енергетска транзиција подразумева прелазак са фосилних горива на коришћење обновљивих извора енергије.

На скупу под називом „Синергија за обновљиву будућност” представљене су активности и заједнички приступи међусобно повезаних пројеката који су финансирани кроз Дунавски програм.

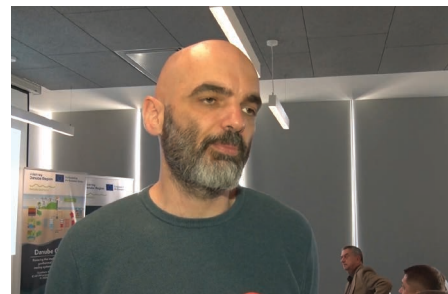
Иако су тематски различити пројекти се допуњују у приступу зеленој транзицији.

На скупу је представљен и пројекат Еко-индустријски паркови који реализује Мајнд парк у сарадњи са међународним партнерима, као део Економско-инвестиционог плана за Западни Балкан.

Одржана је дискусија на тему „Обновљива енергија у Дунавском региону – изазови и прилике”, на којој су говорили експерти из области зелене транзиције.

Циљ скупа био је да се кроз презентације и дискусију отвори простор за међусекторски дијалог, јачање институционалних и локалних капацитета и подстицање стратешке синергије између јавног, приватног, научно-истраживачког и цивилног сектора.

Створени услови за санацију пепелишта у Енергетици

Последње количине угља, који је остао неискоришћен током протекле грејне сезоне, одвежене су из “Енергетике”. Тако су створени услови да се крене са санацијом пепелишта у Крагујевцу.

YouTube

На депонији се налази око 60.000 кубика пепела и шљаке које је депоновано више деценија, који ће бити одвожени, а пепелиште у потпуности санирано у складу са најстрожијим стандардима у овој области у складу са принципима циркуларне економије и заштите животне средине.

Министарство је прихватило понуђену методологију извођача на тендеру са међународним учешћем, која подразумева употребу пепела као једне од сировина током производње цемента.

Укупна вредност уговора је око три милиона евра, а средства су обезбеђена у оквиру финансијског аранжмана са Европском банком за обнову и развој.

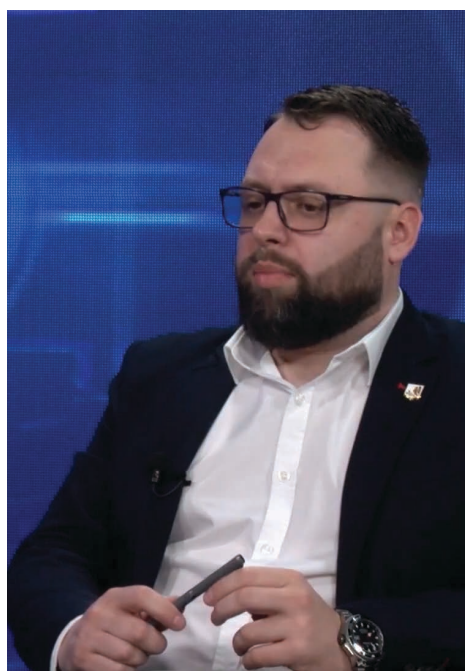
Реализован је уговор којим је ЕПС-у продато приближно 12.800 тона енергента.

Целокупна количина угља је из “Енергетике” транспортована у Термоелектрану „Морава” у Свилајнцу.

Складиштење велике количине угља на отвореном доводило је до проблема самозапаљења и ширења непријатних мириса у околини.

Овом трансакцијом, решен је дуготрајан еколошки изазов, уз побољшање квалитета живота свих грађана, а посебно мештана Пиваре.

Природи помажи - учи о рециклажи

YouTube

Јавно комунално предузеће „Шумадија“ Крагујевац и ове године организује едукативне радионице за децу предшколског узраста, на тему рециклаже.

Ове године слоган акције је „Природи помажи – учи о рециклажи“.

Досада је око 650 предшколаца прошло едукацију.

Деца су бојила картице са сликама амбалаже и правилно их разврставала у кутије црвене, плаве и жуте боје.

О значају рециклаже и правилном одлагању амбалажног отпада запослени у градском комуналном предузећу говорили су малишанима из Предшколске установе „Искрица“.

Кроз интерактивну комуникацију и игру, малишане су упознали са рециклажом, али и правилним селектовањем и одлагањем амбалажног отпада.

Едукацијом ће бити обухваћена деца предшколског узраста у приватним и државним вртићима на територији града.

КГ еко билтен (месечни билтен о стању животне средине у граду Крагујевцу) је настао у сарадњи Одељења за заштиту животне средине Града Крагујевца са Институтом за јавно здравље - Крагујевац и удружењем грађана "Стаклено звоно"

ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Стефан Никезић

Трг Слободе 3
34000 Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ
Начелнк управе : Снежана Петровић

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
начелник мр Драган Маринковић

Трг Слободе 3

www.kragujevac.rs

Драгана Мркаљ
дипломирани биолог - еколог, саветник

КГ ЕКО билтен 04/25
за април 2025.
изашао је 21. 07. 2025. године

Издавач :

ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ
Одељење за заштиту животне средине града Крагујевца

Уређује:
Удружење "Стаклено звоно"

Зорица Савић Ранковић
Бојан Ранковић

Фотографије: Бојан Ранковић,
Билтен садржи податке преузете из извештаја
Института за јавно здравље – Крагујевац